

**Ministerieel besluit tot voorlopige aanduiding van de ankerplaats
Maasvallei tussen Maaseik en Maasmechelen te Maaseik, Dilsen-Stokkem en
Maasmechelen**

DE VLAAMSE MINISTER VAN BESTUURSZAKEN, BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, TOERISME EN VLAAMSE RAND,

Gelet op het decreet van 16 april 1996 betreffende de
landschapszorg, gewijzigd bij de decreten van 21 oktober 1997,
18 mei 1999, 8 december 2000, 21 december 2001, 19 juli 2002,
13 februari 2004, 10 maart 2006, 16 juni 2006 en 27 maart 2009;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2009
tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de
Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluiten van 24 juli 2009, 4
december 2009, 6 juli 2010 en 7 juli 2010, 24 september 2010,
19 november 2010, 13 mei 2011, 10 juni 2011 en 9 september
2011;

BESLUIT:

Artikel 1. Maasvallei tussen Maaseik en Maasmechelen te Maaseik, Dilsen-Stokkem en Maasmechelen wordt voorlopig aangeduid als ankerplaats overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg, gewijzigd bij de decreten van 21 oktober 1997, 18 mei 1999, 8 december 2000, 21 december 2001, 19 juli 2002, 13 februari 2004, 10 maart 2006, 16 juni 2006 en 27 maart 2009.

Art. 2. § 1. Het algemeen belang dat de aanduiding verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

1° natuurwetenschappelijke waarde:

Rivierlandschappen hebben een dynamisch karakter. In geomorfologisch, bodemkundig en hydrografisch opzicht is de alluviale vlakte van de Maas een zeldzaam gegeven in Vlaanderen omdat een aantal natuurlijke processen (overstroming, erosie, geulvorming, sedimentatie...enz.) er steeds vrij ongestoord konden verlopen. De duidelijk begrensde landschapseenheid is vooral belangrijk voor de kennis van de Maasevolutie tijdens het Quartair. Verplaatsingen van de

Maas zijn in het landschap herkenbaar onder de vorm van geulen en verlaten meanders, nu nog zichtbaar in het (micro)reliëf. De Maasbedding zelf is omwille van de uiterst lage zomerdebieten in deze sectie één van de weinige toegankelijke en zichtbare nog natuurlijke beddingen van grote rivieren. De stroomdalgraslanden en ruigten herbergen onder invloed van het kalkhoudende Maaswater een specifieke vegetatie. Het permanente grasland bezit nog een uitzonderlijk reliëf van verlaten stroomgeulen.

De oude meanders bij Dilsen en Stokkem zijn zogenaamde 'hoefijzermere' of 'oxbow lakes', nog open meanders, de andere afgesneden meanders zijn (vrijwel) geheel verland. De meander bij Dilsen is nog zeer gaaf "drieledig" opgebouwd: bebouwing op de buitenbocht vanwege hoge ligging; de eigenlijke meander, nu water en moeras; landbouw in de binnenbocht vanwege lagere ligging, maar vruchtbaar. Andere waardevolle typen van oude Maasbeddingen zijn de meandertrein tussen Elen en Maaseik, die het Terras van Mechelen aan de Maas begrenst, de jongste Maasverplaatsing bij Heppeneert, de kronkelwaardgeulen tussen Bichterweert en Maaseik, waarvan bijzonder mooie voorbeelden ten zuiden van Heppeneert, de geulsystemen tussen Meeswijk en Stokkem en de talrijke historisch verlaten geulen in de uiterwaarden tussen Maasmechelen en Vucht.

Verschillende kasteelparken, waaronder Vilain XIII, bevatten bijzondere bo(o)m(soort)en en zijn in dendrologisch opzicht belangrijk.

2° historische waarde:

De historische verplaatsingen van de Maas zijn in het landschap herkenbaar, evenals het daarmee samenhangende dijken- en nederzettingsspatroon. De Maaskade te Maaseik, de ligging van Oud-Dilsen, Stokkem, Meeswijk en Leut en de gehuchten Booien, Heppeneert en Mzenhoven en verspreid voorkomende belangrijke hoeves zijn nauw met de aanwezigheid en de evolutie van de Maas verbonden. Bovendien zijn ook de verschillende kasteeldomeinen Ommerstein, Vilain XIII en Carolinaberg, verschillende kapellen en windmolens De Hoop en Nieuw Leven een verrijking voor het landschap. Het Maaskruis tussen Maasmechelen en Vucht markeert nog steeds de plaats waar de vaargeul en lijnpad van de bevaarbare Maas van oever veranderden.

De nederzettingen bezitten veelal een historisch centrum dat vaak aansluiting vindt op de ankerplaats.

De perceleringsstructuur en ook het bodemgebruik bleven in grote gedeeltes van het gebied historisch stabiel en zijn herkenbaar in de graslanden en vruchtbare akkers, met een rijke verscheidenheid aan cultuurhistorische landschapselementen. Oude kuilen getuigen van de kleinschalige, plaatselijke leem- of grindwinning. Het gebied wordt tenslotte gekenmerkt door een brede waaier aan archeologische sites uit opeenvolgende periodes wat wijst op een continue menselijke aanwezigheid in de onmiddellijke omgeving van de rivier. De veelheid aan vondsten bevestigt de aantrekkingskracht van de Maas en haar eeuwenoude rol als handel- en transportroute.

3° esthetische waarde:

Het grillige stroompatroon van de Maas met zijn grindbanken, sterk wisselend debiet en de uiterwaarden daarlangs met verlaten meanders en stroomgeulen, vormen een gaaf en herkenbaar rivierlandschap. Het landschap is overwegend open met her en

der een houtkant of bomenrij. Het kasteelpark Vilain XIII heeft een meer gesloten karakter maar met zichten doorheen verschillende bomengroepjes, alleenstaande bomen en diverse dreven die uitlopen naar de omgeving, onder andere naar de schilderachtige dorpskern van Leut.

Het landschap is gevarieerd. Verspreid door de uiterwaarden zijn opvallende landschapselementen zoals de diverse grote hoeves, soms wat hoger gelegen, en kleine gehuchten met landelijk karakter; Heppeneert, Booien en Mazenhoven. Ook de molens Nieuw Leven en De Hoop vormen opvallende elementen. De vaak kleine klei- en grindkuilen vormen een opvallende vorm van reliëf en vallen soms extra op doordat ze begroeid zijn met struweel. In de zone langs de rivier ontsluiten historische dijken en onverharde wegen het gebied.

4° sociaal-culturele waarde:

De Maas vormde in het verleden, en nu nog steeds, een belangrijke grens. Het Meeswijk veer is de enige nog resterende permanente veerdienst over de Grensmaas, en geschikt voor gemotoriseerd verkeer.

Het kerkje van Heppeneert staat bekend als bedevaartsoord van Onze-Lieve-Vrouw van Rust, dat erg veel bezoekers aantrekt. Aan de gelijknamige kapel te Elen worden elk jaar de kruidwissen gewijd.

Aan het Maaskruis werden door de lijndrijvers offers geschonken zodat de oversteek door de Maas veilig zou verlopen. Van het geld werden in Vucht missen gehouden voor de lijndrijvers.

5° ruimtelijk-structurerende waarde:

De Maas was determinerend voor de opbouw en organisatie van het volledige gebied. Vooral in het verleden heeft de rivier bepaald hoe het landschap zich ontwikkelde. In het huidige landschap is dat terug te zien in de ligging van de bewoning en het landgebruik en in de oude meanders en het (micro)reliëf van de voormalige stroomgeulen.

De dorpen en de Rijksweg (N78) in het westen vormen een duidelijke visuele grens. Ook de dijken, die recent verhoogd werden en waarop een weg ligt, zijn sterk structurerend.

§ 2. De landschapskenmerken die typisch zijn voor de ankerplaats, met inbegrip van de ruimtelijke kenmerken die eigen zijn aan de waarden zijn de volgende:

1° Buitendijkse gebieden (Winterbedding)

a) Uiterwaarden

- 1) Brede uiterwaarden, geen dijken direct tegen de rivier, overstromingsvlakte tot lokaal een kilometer breed;
- 2) Veel kleine reliëfverschillen, ontstaan door verleggingen van de rivier en overstromingen;
- 3) Open landschap, weinig bebouwing en beplantingen;
- 4) Landgebruik: overwegend weilanden en akkers, soms een enkel bosje of boomgaard;

- 5) Percelering: blokvormig of langgerekt. Grachten voornamelijk loodrecht op de rivier. De strookverkaveling volgt soms waaivormig de oude meanders (mn. in het zuidelijk deel van de ankerplaats);
 - 6) Stroomdalgraslanden: unieke riviergebonden vegetatie. Kraaienbos hardhout-ooibos.
- b) De Maas en oude meanders
- 1) Sturend in de vorming van het landschap;
 - 2) Huidige Maas: groot verval, grindrijke bedding met grindbanken en lokaal steile oevers. Specifieke flora en fauna gebonden aan de rivier;
 - 3) Oude beddingen en meanders doorheen ankerplaats:
 - i. Soms open water of een beek: o.a. de Ganzenkotbeek, Zanderbeek-Diepbeek, Smaalbeemdebeek, Kogbeek, Sourveldbeek, Vrietselbeek-Breusbeek, Fransenbeek, Rachelsbeek, Langbroeksbeek, Kikbeek;
 - ii. Lager gelegen, zorgen voor reliëf;
 - iii. Landgebruik in oude meanders: grasland, struweel of populierenaanplant;
 - iv. Vaak een drieledige landschapsopbouw in oude meanders: buitenbocht hoger gelegen met bebouwing; meander zelf is water en moeras; binnenbocht landbouw vanwege de lagere ligging en aanwezigheid van vruchtbare afzettingen.
 - 4) O.a. volgende waardevolle typen oude beddingen en meanders komen voor:
 - i. meandertrein tussen Elen en Maaseik;
 - ii. de jongste Maasverplaatsing bij Heppeneert;
 - iii. kronkelwaardgeulen ter hoogte van hoeve Damiaan;
 - iv. talrijke historisch verlaten geulen tussen Maasmechelen en Vucht.
- c) Archeologie: Verspreide archeologische sites uit verschillende perioden: aantrekkingskracht van de Maas op de mens en continue menselijke aanwezigheid. Voorbeelden van het gekende bodemarchief zijn:
- 1) Concentratie Romeins, post-Romeins, vroegmiddeleeuws en volmiddeleeuws aardewerk en bouw materiaal: Maasmechelen (Mechelen-aan-de-Maas) (CAI 55175);
 - 2) Resten van een hoeve met 16de-eeuws aardewerk in vloer verwerkt: Maasmechelen (Leut) (CAI 700235).
- d) Bouwkundig erfgoed:
- 1) In de vallei liggen verschillende historische hoeven. Door hun geïsoleerde, soms hogere ligging, erfbeplantingen en boomgaarden vallen deze hoeven in het landschap op.
 - i. De Krauw: Pastoorsdijk 1, Maaseik (Maaseik) (ID86165);
 - ii. Hoeve De Damiaan: Damiaan 11, Dilsen-Stokkem (Elen) (ID71349);
 - iii. Langgestrekte hoeve: Molenveld 100, Dilsen-Stokkem (Stokkem) (ID71588).
 - 2) Overig bouwkundig erfgoed
 - i. Kademuur Maaseik: Heppersteenweg zonder nummer, Maaseik (Maaseik);
 - ii. Maaskruis: langs het jaagpad, Maasmechelen (Maasmechelen) (ID212840);

- iii. Diverse palen: Gietijzeren grenspalen uit 1844 voor vastleggen grens Nederland-België; Kilometerpalen (XXXIII tot LII); 150 en 300el paaltjes uit periode 1863-1870.
- e) Historische dijken: klein en van beperkte lengte, vooral aan bovenzijde en/of rivierzijde van nederzettingen. Recente dijken veelal op de oude dijken en aaneengesloten.
- f) Verspreid komen kleine leemputten voor die soms gelinkt zijn aan bebouwing en ook kleinschalige grindwinning. Ze vormen een opvallende vorm van reliëf, voorkomend met weiland of verruigd met struweel.
- g) Jaagpaden, oude paden en wegen, brugjes.
- h) Zichten vanaf de winterdijken over de uiterwaarden, zoals o.a. te Heppeneert, Elen, Meeswijk en Mazenhoven;
- i) Houtige landschapselementen:
 - 1) Twee knotessen aan 'De Oude Maas', Vucht (Maasmechelen);
 - 2) Knotes: Langstraat – winterdijk, Dilsen-Stokkem (Elen);
 - 3) Autochtone bomen en struiken op locaties in Dilsen-Stokkem (Maasveld) en Maasmechelen (Molenhoven, Oude Maashof, Oude Steenbakkerij Maaswinkel), met o.a. zwarte populier en bittere wilg.
- j) Kleine landschapselementen: bomen, bomenrijen, bosjes, hagen, houtkanten, knotbomen, oude heggen, holle weg, hoogstamboomgaarden.

2° Binnendijkse gebieden

- a) Oude beddingen en meanders doorheen ankerplaats waarvan de kenmerken de volgende zijn:
 - 1) Soms open water of een beek: o.a. de Ganzenkotbeek, Zanderbeek-Diepbeek, Smaalbeemdebeek, Kogbeek, Sourveldbeek, Vrietselbeek-Breusbeek, Fransenbeek, Rachelsbeek, Langbroeksbeek, Kikbeek.
 - 2) Depressies en reliëfverschillen, ontstaan door verleggingen van de rivier en overstromingen.
 - 3) Landgebruik in oude meanders: grasland, struweel of populierenaanplant.
 - 4) Vaak een drieledige landschapsopbouw in oude meanders: buitenbocht hoger gelegen met bebouwing; meander zelf is water en moeras; binnenbocht landbouw vanwege de lagere ligging en aanwezigheid van vruchtbare afzettingen. Gaafste voorbeeld: Dilsen.
 - 5) O.a. volgende waardevolle typen oude beddingen en meanders komen voor:
 - i. hoefijzermereen zoals te Dilsen;
 - ii. de geulsystemen tussen Meeswijk en Stokkem;
 - iii. (stoot)oevers van meanderbochten te Dilsen, Rotem, Elen en Maaseik.
- b) Open landschap, weinig bebouwing en beplantingen.
- c) Landgebruik: overwegend weilanden en akkers, soms een enkel bosje of boomgaard.
- d) Percelering: blokvormig of langgerekt. Grachten voornamelijk loodrecht op de rivier. De strookverkaveling volgt soms waaivormig de oude meanders.
- e) Stroomdalgraslanden: unieke riviergebonden vegetatie. Kraaienbos hardhout-ooibos.

- f) Archeologie: verspreide archeologische sites uit verschillende perioden: aantrekkingskracht van de Maas op de mens en continue menselijke aanwezigheid. Voorbeelden van het gekende bodemarchief zijn:
- 1) Concentratie lithisch materiaal (Neolithicum): *Maasmechelen (Leut)* (CAI 700239);
 - 2) Losse vondsten steentijd en Romeins aardewerk, brandgraven uit de vroeg-Romeinse periode, munten en een concentratie aardewerk in de ruime omgeving van de Smaalbemdebeek en Zanderbeek: *Dilsen-Stokkem (Elen)* (oa. CAI 50919)
 - 3) Depot van 47 bronzen hulsbijlen en 1 lanspunt uit de late bronstijd: *Maaseik (Maaseik)* (CAI 55336)
 - 4) Concentratie bouw materiaal uit laat-Romeinse periode (mogelijk castellum) (aangetroffen bij baggerwerken): *Dilsen-Stokkem (Stokkem)* (CAI 50064)
 - 5) Laatmiddeleeuws grafveld met aardewerk: *Dilsen-Stokkem (Stokkem)* (CAI 50616);
- g) Bouwkundig erfgoed:
- 1) In de vallei liggen verschillende historische hoeven. Door hun geïsoleerde, soms hogere ligging, erfbeplantingen en boomgaarden vallen deze hoeven in het landschap op.
 - i. L-Vormige hoeve: Waaierhofstraat 42, Maaseik (Maaseik) (ID73465);
 - ii. Hoeve Kraeyenbosch: Krauwelbosweg 1, Maaseik (Maaseik) (ID73393);
 - iii. Hoeve Diepbeek: Diepbeekweg 2, Maaseik (Maaseik) (ID86166);
 - iv. Hoeve Nuchelenhof: Nuchelenweg 4, Maaseik (Maaseik) (ID73362);
 - v. Hoeve Zanderhof: Keizerskamp 3, Dilsen-Stokkem (Elen) (ID71350);
 - vi. Hoeve Kloosterhof: Keizerskamp 2, Dilsen-Stokkem (Elen) (ID71351);
 - vii. De kapel en het Kapelhof: Zonnestraat 39, Dilsen-Stokkem (Elen) (ID86059);
 - viii. Verschuylenhof: de Schiervellaan 5, Dilsen-Stokkem (Rotem) (ID71514) en de ruïne met bewaarde kelders en grachten van de burcht en donjon van Olmen (CAI 50912);
 - ix. Hoeve Palmenhof: Palmenhof 1, Maasmechelen (Meeswijk) (ID1286);
 - x. Hoeve De Hoogte: Heppeneert 30, Maaseik (Maaseik) (ID73357) met lindebomen;
 - 2) Molen: Bakstenen windmolen De Hoop nabij Elen: Zandstraat 78-80, Dilsen-Stokkem (Elen) (ID71387);
 - 3) Overig bouwkundig erfgoed
 - i. Schippersherberg De Labaer: Labaerdijk 10, Maaseik (Maaseik) (ID73360);
 - ii. Kapel van Sint-Theresia van Lisieux: Scherestraat zonder nummer, Maaseik (Maaseik) (ID73363);
 - iii. Hoeve Het Veerhof: Heppersteenweg 40, Maaseik (Maaseik) (ID73359);

- iv. Onze-Lieve-Vrouwekapel: Nuchelenweg zonder nummer, Maaseik (Maaseik) (ID73361);
- v. Hoeve: Kempenstraat 31, Dilsen-Stokkem (Rotem) (ID71549);
- vi. Kesselshoeve: Kempenstraat 41, Dilsen-Stokkem (Rotem) (ID71550);
- vii. Hoeve: de Schiervellaan 27, Dilsen-Stokkem (Rotem) (ID71518);
- viii. U-Vormige hoeve met oude kern: de Schiervellaan 25, Dilsen-Stokkem (Rotem) (ID71517);
- ix. Gietijzeren pomp: Kempenstraat zonder nummer, Dilsen-Stokkem (Rotem) (ID71552);
- x. Langgestrekte hoeve: Molenveld 33, Dilsen-Stokkem (Stokkem) (ID71589);
- xi. Diverse palen: Gietijzeren grenspalen uit 1844 voor vastleggen grens Nederland-België; Kilometerpalen (XXXIII tot LII); 150 en 300el paaltjes uit periode 1863-1870.
- h) Historische dijken: klein en van beperkte lengte, vooral aan bovenzijde en/of rivierzijde van nederzettingen. Recente dijken veelal op de oude dijken en aaneengesloten. Ten oosten van Meeswijk: enkele rechte dijken ter bescherming mijnverzakkingsgebied. Ten noorden van Dilsen ligt een, vermoedelijk 16de eeuwse, dijk (CAI 50666).
- i) Verspreid komen kleine leemputten voor die soms gelinkt zijn aan bebouwing (vb. Hoeve Oude Maashof), en ook kleinschalige grindwinning. Ze vormen een opvallende vorm van reliëf, voorkomend met weiland of verruigd met struweel.
- j) Oude paden, kerkwegels, wegen en brugjes
- k) Zichten
 - 1) over het laagterras, zoals te Maaseik;
 - 2) vanaf het laagterras over de alluviale vlakte, zoals o.a. te Elen;
- l) Houtige landschapselementen waaronder een aantal merkwaardige bomen:
 - 1) Turner eik of Oostenrijkse eik: Labaerdijk – Pater Sangersbrug, Maaseik (Maaseik)
 - 2) Lindebomen kapel van Onze-Lieve-Vrouw van Rust: Zonnestraat, Dilsen-Stokkem (Elen);

3° Het kasteeldomein Vilain XIII incl. Leut en omgeving.

- a) Kasteel Vilain XIII, *Dreef 148, Maasmechelen (Leut) (ID1226)*.
- b) Het Kasteelpark is gecentreerd rond perspectieven op de uitdeinende parkaanleg, die geleidelijk overgaat in akkers en weiden met indrukwekkend park in landschappelijke stijl met zeldzame dendrologische verzameling.
- c) Door middel van imposante dreven is het domein verbonden met de ruime omgeving.
- d) In het noorden van het park ligt hoeve Oude Maashof: *Genootstraat 51, Maasmechelen (Meeswijk) (ID1285)*;
- e) Leut zeer gaaf dorpscentrum met dorpsplein en kerk met sterke ruimtelijke binding door een dreef naar het kasteel Vilain XIII. Historische binding van het dorp met Vilain XIII: eigen bidvertrek aan de kerk en zijn imposante graf op de begraafplaats. Rond het dorpsplein met de drie lindes en de dorpspomp primeert 19de eeuwse bebouwing die een mooi geheel vormt.
 - 1) U-Vormige hoeve: *Genieskensstraat 132, Maasmechelen (Leut) (ID1231)*;

- 2) Hoeve met losstaande bestanddelen: *Genieskensstraat 114, Maasmechelen (Leut) (ID1230)*;
 - 3) Dorpswoning: *St-Pietersstraat 50, Maasmechelen (Leut) (ID1241)*;
 - 4) Dorpswoning: *St-Pietersstraat 85, Maasmechelen (Leut) (ID1247)*;
 - 5) Café: *St-Pietersstraat 83, Maasmechelen (Leut) (ID1239)*;
 - 6) Paenhuys: *St-Pietersstraat 79, Maasmechelen (Leut) (ID1245)*;
 - 7) Dorpswoning: *St-Pietersstraat 77, Maasmechelen (Leut) (ID1244)*;
 - 8) Dorpswoning: *St-Pietersstraat 75, Maasmechelen (Leut) (ID1243)*;
 - 9) Drie linden en dorpspomp: *St-Pietersstraat zonder nummer, Maasmechelen (Leut) (ID200287)*;
 - 10) Parochiekerk Sint-Petrus: *St-Pietersstraat zonder nummer, Maasmechelen (Leut) (ID1235)*;
 - 11) Pastorie: *Dreef 151, Maasmechelen (Leut) (ID1237)*;
 - 12) Gemeentehuis en gemeenteschool (voormalig): *St-Pietersstraat 46, Maasmechelen (Leut) (ID1238)*;
 - 13) Kerkhof: *Dreef zonder nummer, Maasmechelen (Leut) (ID1236)*;
 - 14) Woning dubbelhuis: *Ganzenpoelstraat 2, Maasmechelen (Leut) (ID1227)*;
 - 15) Boerenhuis: *Ganzenpoelstraat 20, Maasmechelen (Leut) (ID1229)*;
 - 16) Hoeve: *Ganzenpoelstraat 7, Maasmechelen (Leut) (ID1228)*;
 - 17) Hoeve: *Ganzenpoelstraat 5, Maasmechelen (Leut) (ID1228)*.
- f) Meeswijk: ontstond aan de rivier, langs de Genootstraat nog een concentratie van bebouwing met erfgoedwaarde.
- 1) Woning breedhuis: *Genootstraat 4, Maasmechelen (Meeswijk) (ID1258)*;
 - 2) Woning van 1872: *Genootstraat 8, Maasmechelen (Meeswijk) (ID1259)*;
 - 3) Smidse (voormalige): *Genootstraat 8, Maasmechelen (Meeswijk) (ID1260)*;
 - 4) Woning dubbelhuis: *Genootstraat 12, Maasmechelen (Meeswijk) (ID1261)*;
 - 5) Woning dubbelhuis: *Genootstraat 14, Maasmechelen (Meeswijk) (ID1261)*;
 - 6) L-Vormige hoeve: *Genootstraat 16, Maasmechelen (Meeswijk) (ID1262)*;
 - 7) Boerenhuis: *Genootstraat 21, Maasmechelen (Meeswijk) (ID1263)*.
- g) De windmolen Nieuw Leven behoorde bij het domein van Vilain XIII, een dreef en een landweg verbinden het kasteel met de molen: *Molenstraat zonder nummer, Maasmechelen (Leut) (ID1234)*.
- h) Te Mazenhoven een kapel opgericht door Vilain XIII: *Kapel Onze-Lieve-Vrouw van Overwinning: Steenakkerstraat zonder nummer, Maasmechelen (Leut) (ID1255)* en naastgelegen langgestrekte hoeve van 1894: *Steenakkerstraat 131, Maasmechelen (Leut) (ID1256)*;
- i) Overig bouwkundig erfgoed:
- 1) Langgestrekte hoeve: *St-Pietersstraat 145, Maasmechelen (Leut) (ID1253)*;
 - 2) Hoeve met losstaande bestanddelen: *St-Pietersstraat 112, Maasmechelen (Leut) (ID1252)*;
 - 3) Hoeve met losstaande bestanddelen (voormalige): *St-Pietersstraat 102, Maasmechelen (Leut) (ID1251)*; Houten kruis: *Dreef zonder nummer, Maasmechelen (Leut) (ID1233)*;

- j) Zichten: in het park, door de dreven en naar en vanaf de windmolen;
- k) Houtige landschapselementen:
 - 1) Kasteelpark Vilain XIII met dendrologische collectie, dreven, loofgang en parkbomen: *Dreef, Maasmechelen (Leut)*
 - 2) Taxusbomen kapel Onze-Lieve-Vrouw van Overwinning: *Steenakkerstraat zonder nummer, Maasmechelen (Leut)*;
 - 3) Lindebomen dorpsplein: *St-Pietersstraat, Maasmechelen (Leut)*
- l) Diverse kleine landschapselementen: bomen, bomenrijen, bosjes, hagen, houtkanten, knotbomen, oude heggen, hoogstamboomgaarden, ...
- m) Historische dijken:
 - 1) tracé van de historische dijk, aangepast tot huidige winterdijk;
 - 2) deel van een dijk die het mijnverzakkingsgebied moest beschermen tegen Maaswater.

4° Stokkem en Kasteel Carolinaberg

- a) Twee restanten van Maasmeanders
 - 1) Hoefijzervormige meander, deels ontgrind;
 - 2) Ouzeir, de huidige loop van de Rachelsbeek, gelegen naast het kasteelpark Carolinaberg.
- b) Kasteel Carolinaberg met bescheiden park waarin de resten van de oudste verdedigingswerken nog aanwezig zijn. Het kasteel gaat terug tot een burcht van omstreeks 1036, gelegen op een strategische locatie aan de Maas (nu oude meander).
 - 1) Kasteel Carolinaberg: *Steenkuilstraat 70, Dilsen-Stokkem (Stokkem) (ID71624)*
 - 2) Oude site van volmiddeleeuws versterkt kasteel Carolinaberg (huidig kasteel uit 19de eeuw): *Dilsen-Stokkem (Stokkem) (CAI 50722)*;
 - 3) Aarden wal: *Wal zonder nummer, Dilsen-Stokkem (Stokkem) (ID200339)*;
- c) Houtige landschapselement: Bruine beuk bij kasteel Carolinaberg (19de eeuwse parkaanleg): *Steenkuilstraat, Stokkem (Dilsen-Stokkem)*
- d) Stokkem: ligging aan een meander zeer gaaf zichtbaar.
 - 1) Oude site van 17de-eeuws penitentenklooster: *Dilsen-Stokkem (Stokkem) (CAI 50723)*;
 - 2) Schippersherberg: *Oude-Maasstraat 3, Dilsen-Stokkem (Stokkem) (ID71592)*;
 - 3) Breedhuis: *Oude-Maasstraat 5, Dilsen-Stokkem (Stokkem) (ID71593)*.
- e) Archeologie: vroegmiddeleeuws metalen gereedschap (9de eeuw) (aangetroffen bij ontgrindingswerken): *Dilsen-Stokkem (Stokkem) (CAI 50586)*.

5° Kasteel Ommerstein

- a) Kasteel Ommerstein, *de Schiervellaan 1, Dilsen-Stokkem (Rotem) (ID71512)*.
- b) Omringd door een park in landschappelijk stijl, aangelegd in 1880 waarin nog verschillende bomen met erfgoedwaarde voorkomen;
- c) Perspectieven door het kasteelpark van Ommerstein;
- d) Houtige landschapselementen: kasteelpark Ommerstein met waardevolle bomen en dreven: *de Schiervellaan, Dilsen-Stokkem (Rotem)*;

- e) Kasteelhoeve van Ommerstein: de Schiervellaan 3, Dilsen-Stokkem (Rotem) (ID71513).

6° Dilsen

- a) Dilsen: landschappelijk gezien het meest gave en herkenbare voorbeeld van een dorp ontstaan aan de Maas. De relatie tussen de dorpskern en de meander die nog uit open water bestaat is bewaard.
- 1) Toren van de oude *Sint-Martinuskerk*: *Oude-Kerkstraat* zonder nummer, *Dilsen-Stokkem (Dilsen)* (ID71138);
 - 2) Voormalige pastorie: *Oude-Kerkstraat 53, Dilsen-Stokkem (Dilsen)* (ID71141);
 - 3) Voormalige kapelanie en houten kruis met houten crucifix: *Visserstraat 2, Dilsen-Stokkem (Dilsen)* (ID71152);
 - 4) Sterk gerestaureerd gebouw: *Visserstraat 6, Dilsen-Stokkem (Dilsen)* (ID71149);
 - 5) Voormalige hoeve: *Visserstraat 3, Dilsen-Stokkem (Dilsen)* (ID71148);
 - 6) Hooghuis: *Watermolenstraat 19, Dilsen-Stokkem (Dilsen)* (ID71153).
- b) Archeologie: Volmiddeleeuws aardewerk vlakbij site oude parochiekerk: *Dilsen-Stokkem (Dilsen)* (CAI 50943);
- c) Houtige landschapselementen: Lindeboom met houten kruis en houten crucifix bij de voormalige kapelanie: *Visserstraat, Dilsen-Stokkem (Dilsen)*;

7° Gehuchten

- a) Heppeneert: straatdorp gelegen aan een dijk, oostelijk stroomt de Maas. Landelijk karakter goed bewaard: verschillende historische hoeven. Bedevaartsoord voor Onze-Lieve-Vrouw van Rust, omgeven door kerkhof en parkje erachter.
- 1) Tweeledige hoeve: *Heppeneert 7, Maaseik (Maaseik)* (ID73354);
 - 2) Gasthof van Onze-Lieve-Vrouw van Rust: *Heppeneert 15, Maaseik (Maaseik)* (ID73355);
 - 3) Pastorie: *Heppeneert 21, Maaseik (Maaseik)* (ID73356);
 - 4) Parochiekerk Sint-Gertrudis omgeven door kerkhof: *Heppeneert z.n., Maaseik (Maaseik)* (ID73353);
 - 5) Tweeledige hoeve: *Heppeneert 35, Maaseik (Maaseik)* (ID73358).
 - 6) Houtige landschapselementen: Lindebomen kerk en kerkhof: *Heppeneert, Maaseik (Maaseik)*;
- b) Boaien op een lichte verhevenheid in het landschap, op enige afstand van de rivier, landelijk karakter bestaande uit voornamelijk 19de eeuwse hoeven.
- 1) Hoeve met losstaande bestanddelen: *Boyen 46, Dilsen-Stokkem (Stokkem)* (ID71574);
 - 2) Langgestrekte hoeve: *Boyen 32, Dilsen-Stokkem (Stokkem)* (ID71573);
 - 3) Langgestrekte hoeve: *Boyen 16, Dilsen-Stokkem (Stokkem)* (ID71572);
 - 4) Hoeve met losstaande bestanddelen: *Boyen 14, Dilsen-Stokkem (Stokkem)* (ID71571);
 - 5) Hoeve met losstaande bestanddelen: *Boyen 12, Dilsen-Stokkem (Stokkem)* (ID71570);
 - 6) Langgestrekte hoeve en café: *Boyen 3, Dilsen-Stokkem (Stokkem)* (ID71569);
 - 7) Kapel van Onze-Lieve-Vrouw van Zeven Smarten: *Boyen* zonder nummer, *Dilsen-Stokkem (Stokkem)* (ID71568).

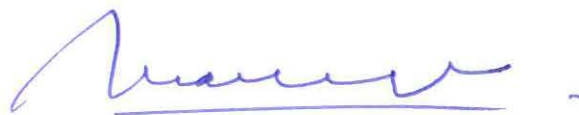
c) Mazenhoven ontstond op grote afstand van de Maas maar door verleggingen van de rivier ligt het er nu vlakbij.

- 1) L-vormige Hoeve: *Steenakkerstraat 80, Maasmechelen (Leut) (ID84756)*;
- 2) Langgestrekte hoeve: *Steenakkerstraat 84, Maasmechelen (Leut) (ID1257)*;
- 3) Woning breedhuis: Mazenhoven 18, Maasmechelen (Leut) (ID1254).

Art. 3. De aflijning van de ankerplaats op schaal 1/25.000 wordt weergegeven op het plan als bijlage.

Brussel, 03 JULI 2013

Vlaams Minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en
Vlaamse Rand

Geert BOURGEOIS